

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken
 Félévre 60— korona. Negyedévre 110— korona.
 Félévre 220— korona. Egész évre 440— korona.
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felolvas szerkesztő és lapfőigazgató
THAN GYULA

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
 Debrecen, Kossuth-utca 3. szám alatt, I. emelet
 (Debreceni Első Takarékpénztár épületében).
 Egy szám ára 22 korona.

Debrecen városa üdvözli a miniszterelnököt

Megszavazták a közüzemi pótlékot
 Debrecen város közgyűlése.

Rekkenő hőségben, közepes érdeklődés mellett tartotta meg tegnap délelőtt Debrecen város törvényhatósága nyári közgyűlését. A melven a halasztást nem tűrő közügyeket intézték el. A tárgysorozat csaknem minden pontja vita nélkül intéződött el, csupán a közüzemi pótlék fizetéséről szóló szabályrendelet tárgyalása keltett élénkebb vitát. A két tábor: a lakók és háztulajdonosok szónokai fejtegették az új szabályrendelet hátrányait és előnyeit, végeredményében azonban a közgyűlés megszavazta a közüzemi pótlék fizetésére vonatkozó rendelkezést.

Nevezetesebb része volt a tárgyalásoknak Tisza István gróf, a nemzet nagy martírjának Debrecenben felállítandó szobor-ügye. Debrecen városa e célra százezer koronát szavazott meg s megválasztotta a közgyűlés a szoborbizottságot is.

Részletes tudósításunk a közgyűlésről a következő:

Miskolczy Lajos főispán 9 óra után nyitotta meg a közgyűlést, a mely után felolvasta Balogh Sándor dr. a polgármester május és június havi jelentését. A jelentéshez Zelinger Ede szólalt fel s szóvá tette az utlevél-kiállítás körüli nehézségeket. Miskolczy Lajos főispán kijelentette, hogy az utlevél-ügy az államrendőrség hatáskörébe tartozik. Az államrendőrség működésének ellenőrzésére a városnak semmiféle ingerenciája nincs s így az utlevél-ügyben nem tehet a város semmit. A polgármesteri jelentést elfogadták.

Kritika nélkül határozta el a közgyűlés, hogy a városok országos kongresszusának azon határozatához, mely szerint a városok ingatlanainak a vagyonválság alól való kivétele ellen felir a kormányhoz, hozzájárul s a törvényhatóság külön feliratot is intéz ez ügyben.

Megszavazta a közgyűlés a tápláló fűcsatorna körüli földek megszerzését is.

A Debreceni Újság minapi számában közöltük annak a feliratnak a szövegét, melyben Debrecen város üdvözli Bethlen István gróf miniszterelnököt a képviselőházban mondott nagy beszédcéért, amelyben a nemzetrontókat bélyegezi meg. A közgyűlés egyhangulag hozzájárult.

Tudomásul vette a közgyűlés a közutak 1918. évi zárszámadását, 145.000 korona feleslegével, továbbá elhatározta, hogy az árvizsgáló bizottságok eltörlése miatt feliratot intéz a kereskedelmi miniszterhez.

Ezután Tisza István gróf szobor-

ügye került tárgyalásra. Vass Károly dr. tb. tanácsnok méltatta nagy érdemét s különösen kiemelte azokat a szolgálatokat, amelyeket Tisza Debrecenért tett. Ismertette a megalakult előkészítő bizottság munkáját. Eddig 45.000 korona gyűlt össze a szoborra. A városi tanács azt javasolta a közgyűlésnek, hogy 100.000 koronát adjon a szoboralapra. Végül a javaslat megállapítja a Tisza István emléksoborbizottságot, melynek elnöke Debrecen város mindenkori főispánja, társelnöke a város polgármestere. A bizottság ügyvezető elnöke Márk Endre polgármester.

A szoborbizottságba bevezetett a tiszántúli ref. egyházkerület részéről Baltázar Dezső dr. püspök, Dégenfeld József gróf főgondnok; a kath. egyház részéről Lindenberger János püspök; a gör. kath. egyház részéről Papp Gyula lelkész, a lutheránus egyház képviselője, továbbá az izraelita egyház részéről Fejér Ferenc dr. s Bernfeld Sámuel, az egyetem részéről Sass Béla, a kollégium részéről Karay Sándor, a közjegyzői kamara képviselőjében Galánffy János kir. közjegyző, az ügyvédi kamara Körössy Kálmán, a gazdasági akadémia Gass Gyula, az orvosi kar képviselőjében Losonczy Álmos dr., a kereskedelmi társulat részéről Sasztina Jenő, az Ipar és Kereskedelmi Kamara Szentkirályi Tivadar, a Gazdasági Egyesület Jóna István, a Kaszinó Wespriény Zoltán, a Csokonai és Arany János kör elnöke, a Jogás- és Tisztviselő kör részéről Tóth Aurél elnök, a Kereskedelmi Csarnok részéről Kernhoffer József.

A város törvényhatósági bizottsága képviselőjében a következők: Balogh István, Csáky János, Eklé József, Fráter Imre, Jóna János, Kardos László, Kőlcsey Sándor, Kun Béla, Létay Lajos, Mihalovits Jenő, Nagy József min. tan., Polgáry József, Poroszlav László, Somossy László, Steinfeld István, Tervev Tamás, Tóth István, Tóth Lajos.

Továbbá a társadalom vezető férfiai közül: Kesserű Lajos kuriai bíró, kir. törv. elnök, Olchváry László kir. táblai elnök, Fráter Erzsébet, B. Kun Béla, Csanak Józsefné, Géressy Kálmáné, Balkányi Miklósné, ezenkívül a városi tanács tagjai. Javaslta még a tanács, hogy a Tisza internátus céljaira 50 ezer koronát szavazzon meg a közgyűlés. A javaslatot Patay József szólalt fel, hogy a Homok kertjé kút létesítése fontosabb volna. Beszédét azonban nem folytathatta, mert ál-

talános felzudulás keletkezett elene. A közgyűlés ez incidens után hozzájárult a javaslatához.

A közgyűlés a siket-néma intézet igazgatóságában megüresedett helyre Nagy József min. tan., ny. pénzügyigazgatót küldte ki.

A városi tisztviselők közül azok, akik lótarásra jogosultak, a lótarási átalány 600 koronás összegét havonta kevésnek találták. A városi tanács ezer koronában kérte ezt megállapítani.

Ekly József helyeselte az átalány felemelését s felenlított, hogy a szegényházi gondnok a lótarásra 40.000 koronát fizetett rá.

A városháza kifutározásával harminckilencezerharsház korona költségek merültek fel, melyet a közgyűlés megszavazott.

A közüzemi pótlékról szóló szabályrendeletet terjesztette elő Zemplény Kornél tb. tanácsnok. Előadta, hogy a lakásrendelet írja elő ennek életbeléptetését. A javaslatot a Debreceni Újság a napokban közölte s mint emlékeztet, az 1920. évi lakbérösszeg 53 százalékát állapítja meg közüzemi pótlék képpen.

A javaslatot általánosságban több felszólalás hangzott el. A vitában részt vettek Suhajda Béla, a háztulajdonosok egyesületének elnöke, aki fejtegette a szabályrendelet helyes voltát, mert a házigazdák már is a tönk szélén állanak s azzal, hogy házaikkal nem rendelkezhetnek, lehetetlen helyzet áll elő. Kérte, hogy a közgyűlés a közüzemi pótlékot ne az 1920. évi, hanem a folyó évi lakbér után állapítsa meg.

Balkányi Ede dr. ellenzte az indítványt s gunyos megjegyzéssel aposztrofálta a háztulajdonosokat. Mielőtt azt indítványozta, hogy a közüzemi pótlék csak 25% legyen.

Suhajda Béla újabb felszólalásában kifejezi, hogy a „szegény háztu-

lajdonosok” megjegyzést szóról szóra kell érteni, most azok valóban szegények. A háboruban a legtöbbet szenvedtek. — Kérde Balkányit, hogy a jövedelme most is annyi-e mint a háború előtt? De a háztulajdonosok most is nehezen tudnak kötelezettségüknek eleget tenni.

Bakóczy Gábor a javaslat mellett szólt. Végül a közgyűlés nagy többséggel megszavazta a közüzemi pótlék-ról szóló szabályrendeletet.

Tíz perc szünet után a közgyűlés folytatódott. Megszavazták a városi tisztviselők részére 1921. augusztus 1-től lakáspénz pótlék és nyugdíjpótlék felemelését, amely 85.000 korona többlet kiadást jelent.

Elfogadták a világítási vállalat 1921. évi költségvetését, melynek keretében 6 millió újabb forgótőkét bocsájtanak rendelkezésre a vállalatnak.

Aberle Raymund igazgató helyettesnek a vállalat körüli érdemes munkásságáért 10 ezer korona jutalmat szavaztak meg.

Elfogadta a közgyűlés a hortobágyi citraménés pénztárából visszafizetését, feliratot intéz a város, hogy a lakhatatlan épületek lakáscébjaira való alkalmassá tétele esetére házadómentességet engedélyezzen a kormány. A máv. üzletvezetőség kérelmére a szolgálati érdekből áthelyezett és menekült vasutasok részére köveztvám veszteséget engedélyeztet. A torna egyesületnek 10 ezer korona segélyt szavaztak meg. Elhatározta a közgyűlés, hogy a nyulasi 176 holdas birtokot parcellánként fogja bérbe adni. Végül több szabadságolási és nyugdíjazási kérelmet intézett el a közgyűlés, mely aztán déli órákban véget ért.

Rakovszky István lemondott házelnöki állásáról.

A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, jul. 29.

A mai ülést háromnegyed 11 óra után nyitotta meg Bottlik József alelnök. A Ház Vázsonyi Vilmosnak egészségügyi okokból hat heti szabadságot engedélyez. Azután áttérnek az indeminálás javaslatára. Elsőnek Milcevic Jenő szólal fel. Megállapítja, hogy a törvényjavaslatban újabb bevételek és kiadások is vannak felvéve. Nem szeretné, ha ez precedensül szolgálna a jövőben.

Tomory Jenő a valuta leromlásával foglalkozik. Megállapítja, hogy a valuta leromlásának oka az, hogy balpolitikailag nincs meg

a konszolidáció. A belügyminiszter állandóan igéri, hogy erős kézzel fog mindent letörni és ennek ellenére láthatjuk, hogy az egész országban a közigazgatás napról napra rosszabb.

Azután Szijj Bálint szólal fel. A kormány még mindig nem adta meg a kiszáradt kisüstöt. Az őrleési és forgalmi adóról szóló törvény, már meghozott, azonban az erről szóló végrehajtási utasítás még mindig nem jelent meg. Az indeminációt elfogadja.

Azután Róbert Emil előadó referált a vita során elhangzott beszédekre.

Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter röviden válaszol a felszólalásokra. Szijj Bálint felszólalására megjegyzi, hogy a kisüstökre vonatkozó rendelkezésében nagy kedvezmény van. Egyébként kéri, hogy fogadják el a javaslatot és mellőzzék a határozati javaslatokat.

A részletes tárgyalásnál az első szakaszt változatlanul elfogadták. A 2-ik szakasznál Gelencser István szólalt fel.

Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter válaszolva, kijelenti, hogy az országnak nincs és nincs pénze, mivel 6 és fél milliárd deficitje van. Ezután a 2-ik szakaszt elfogadták. A 3-ik szakasznál Gelencser István indítványt terjesztett elő a tisztviselőknek A) és B) kategóriába való osztásáról.

Magyar Kázmér pótindítványt nyújt be, amely szerint utasítsa a nemzetgyűlés a törvényhatóságokat, hogy a megüresedett állásokat töltsék be.

Ráday Gedeon gróf belügyminiszter a javaslatot stiláris módosítással elfogadja.

A Ház az indemnitásról szóló javaslatot részleteiben is letárgyalta.

Ezután az elnök napirendi indítványt tett. A legközelebbi ülés holnap 10 órakor lesz, amelynek napirendjén szerepel az indítványos és interpellációs könyvek felolvasása, az indemnitásról szóló törvényjavaslat harmadszori felolvasása, valamint a mai napon szerepelt többi törvényjavaslat tárgyalása.

Ezután Rakovszky István elnök a következő bejelentést tette: Észrevettem, hogy az én elnöklésem nem találkozik a Ház minden oldalán azzal a helyesléssel, amelyet az elnök tekintélyének megóvása szempontjából szükségesnek tartok. Ezért tisztelettel bejelentem, hogy elnöki tisztemről lemondok. (Teljes éljenzés, a baloldalon felkiáltások, éljen Rakovszky.) Mint távozó elnöknek kötelességem megköszönni azt a támogatást, amelyben eddig részesültem. Nem távozom keserűséggel s ha hibáztam, akkor ez ember gyarlóság következménye. Mindenkör a Ház tekintélyének fenntartására és a szólás szabadság biztosítására törekedtem. Kötelességemnek tartom, hogy képviselő társaimnak segítségükért és támogatásukért köszönetet mondjak. (Taps és éljenzés a baloldalon. Felkiáltások, éljen Rakovszky!)

Ezután Ugron Gábor emelkedett szólásra. Mint az ellenzék tagja, bátor vagyok kijelenteni, hogy mi Rakovszky elnöklését sohasem kifogásoltuk. Ő mindig igazságosan, a házszabályok szerint járt el és biztosította az ellenzék szólás szabadságát. Amikor a tegnapi napon egyik képviselőtársam testi épségében volt veszélyeztetve s amikor telefonja nem működött, kénytelen volt a hatóság védelmét igénybe venni. Amikor olyan igazságtalanságokat látunk, hogy tiszteletreméltó férfiakat plakátokon hazarúlnak bélyegeznek, akkor szükség van az olyan erős kezű elnökre, mint Rakovszky. Kötelességem az ellenzék nevében Rakovszky István elnök urnak bizalmunkat nyilvánítani és távozása felett sajnálatunkat kifejezni.

Ezután Bethlen István gróf miniszterelnök emelkedett szólásra. Ebben a percben értesültem erről az

Ki lesz a nemzetgyűlés új elnöke?

Hencz Károlyt, Huszár Károlyt és Simonyi Semadám Sándort emlegetik.

Budapest, július 29—

Rakovszky István lemondásával természetesen felvetődik az elnökválasztás kérdése. Az ülés befejezése után a folyosón mind a két pártban megindult a kombináció, hogy az elnök tisztség mikor és kivel töltsék be. Egyeseknek az volt a véleménye, hogy az elnöki állást hamar be kell tölteni, sokan pedig azt hangoztatták, hogy az új elnöki választással várjanak őszig. A keresztény párt azon az alapon, hogy a nemzetgyűlés elnöke, eddig a kereszténypártból került ki, most is magának vindikálja az elnökséget, míg a kisgazdapárt azt mondja, hogy a változott arányszámok miatt minden körülmények között kisgazdapártinak kell betöltenie az elnöki széket.

A délelőtt megindultak a találga-

lalkozások. Ugron Gbor nem hozta az ügyet tudomásomra, hanem jónak látta az én megkerülésemmel a Ház elé vinni a dolgot. (Felkiáltások. Az utcákon plakátok vannak!) A képviselő ur több, mint egy órája tartózkodik a Házban. Találhatott volna módot arra, hogy ezt bejelentse nekem. Kijelentem, hogy az ügyet nemcsak, hogy meg fogjuk vizsgálni, hanem amennyiben igaz, úgy a legszigorúbban fogunk eljárni benne és nem fogja senki kikerülni büntetését.

Friedrich István: A Keresztény Egyesülés pártja már régen látta azt a nagy türelmetlenséget, amely a többség részéről az ellenzék ellen irányul. Felszólalni alig lehet. Tanuja voltam annak, ami Beniczky lakásán a múlt éjjel történt. A legnagyobb aggodalommal látom, hogy Rakovszky István, aki az ellenzék minden tulkapás ellen megvédte, távozni óhajt helyéről. (Nagy zaj, felkiáltások: Éljen Rakovszky!)

Elnök az ülést 2 óra után rekesztette be.

Lisztárussal foglalkozó kereskedők figyelmébe!

Földmivélsügyi miniszter urnak most érkezett rendelete értelmében azok a kereskedők, akik hatósági liszt kiosztásával bízott meg, a szabadforgalomban levő liszt és lisztfélék árusításával nem foglalkozhatnak. Felhívom ennél fogva azokat a lisztkereskedőket, akik jövő éllátási évben a hatósági lisztnek ilyen feltétel mellett való árusítására vállalkoznak, hogy a közérlemezési ügyosztály lisztosztályánál augusztus 2-ikán, kedden délig újból jelentkezzenek. Jelentkezni két tanu által előttemezett, cégszerűen aláírt, következő szöveggel nyilatkozattal lehet: Alulírott kérem az új éllátási évben hatósági lisztosztással megbízott kereskedők közé fölvételemet.

Tudomásul veszem, hogy megbízásom esetén a megbízás tartama alatt szabadforgalomban levő örlemények eladásával fog-

lalkozom nem szabad s tudomásul veszem azt is, hogy e tilalom megszegése kihágást képez, mely a vonatkozó rendelkezések alkalmazását vonja maga után. Ugyanilyen értelmű nyilatkozatot kell adni azoknak a pékeknek is, akik hatósági kenyér forgalombahozatalával akarnak foglalkozni.

A helyi lapok e hó 28-iki számában közölt hirdetemnyem, melyben a hatósági lisztárussal megbízott kereskedők névjegyzékét tettem közhírré, hatályon kívül helyeztnek kell tekinteni.

Debrecen, 1921. július hó 29.

A polgármester helyett:

Zöld, tb. tanácsnok.

Az ékszer, autók, versenylovak vagyonszállása.

Budapest, július 29. A pénzügyi és földmivélsügyi bizottság közös ülésén határozatba ment, hogy az ingó vagyontárgyak közül az ékszer, autók és versenylovak azonnali vagyonszállás alá kerülnek. Az ékszerekre vonatkozólag lényeges módosítás az, hogy itt is bevezették a progresszív adót. Ha az ékszer 12,000 koronánál nem több, 75,000 koronánál nem több 5 százalék, 250,000 koronánál nem több 7 százalék, 500,000 koronánál nem több 10 százalék, 1,000,000 koronánál nem több 11 százalék, 10,000,000 koronánál több 18 százalék. Ezenfelül 20 százalék fizetendő. Ugyanezen kules érvényes az autókra is. Haszonélvezetekkel terhelt birtokokra nézve új szakaszt veztek fel, mely szerint ez esetben, ha vagyonszállást nem fizetik ki egy összegben, haszonélvező köteles a vagyonszállás kamatait fizetni.

**Kötöny
ferfi fehérneműek
Frank Edénél**

A Tisza-gyilkossági pör.

Szenzációs vallomás a nyomozás titkairól.

A tárgyalás dr. Palotai Kovács Károly miniszteri fogalmazó kihallgatásával kezdődött. Azt vallotta, hogy Csernyákot 12 év óta ismeri. A kommün alatt Bécsben találkozott vele.

Elnök: Friedrichról nem tett említést Csernyák?

Tanu: Nem.

Ezután következett dr. Ulain ügyvéd és lapszerkesztő tanukénti kihallgatása.

Elnök: A Tisza gyilkosságban tud-e olyat közvetlenül, amely vádlottakra terhelő, vagy kedvező volna.

Tanu: Közvetlen tudomásom nincs.

Elnök: A katonai nyomozás és tárgyalás során észlelte-e olyan körülményeket, amelyeket a bíróság felhasználhatna?

Tanu: Tisztelettel kérem, hogy egységesen mondhassam el, amit tudok. Én részt vettem a nyomozásban, de azért elnézést kérek, ha indiszkréciót követnék el. Nem szívesen teszem, de azért megteszem, hogy a tárgyalás megfelelő szintű kaphassa. Én 1919 november 15-én levelet kaptam Balogh Jenő volt igazságügyminisztertől, melyben arra kért, hogy keressem fel őt a lakásán. Amikor elmentem hozzá, lámban voltak nála. Így Horváth államtitkár, Kozma Andor és mások. Azt válaszoltam, hogy kegyelmes uram nagy ügyvédi dolog ez, de azért megteszem. Hönig említette, hogy ide hozták Hüttner Miskolcra, aki tud a Tisza gyilkosságról. Hüttner olyan kijelentést tett, hogy Friedrichet hibáztatja. Ezután elmentünk a hadosztály bíróságra, a hol megjegyzéseit jegyzőkönyvbe foglaltuk és a többi jegyzőkönyvet pedig felolvastuk.

Dr. Ulain elmondja, hogy Károlyi Imre gróf értekezletre hívott össze néhány urat, hogy döntsenek a felett, hogy vajjon szabad-e az országot megrázkódtatni azzal, hogy Friedrich miniszterelnököt megvádolják. Az értekezlet nem járt eredménnyel. Többféle lépés történt ez ügyben. Amikor Hüttner Sztanykovszkyval szembesítették, találkozott Kovács vizsgáló líróval, aki kijelentette, hogy Friedrich Magyarország legnagyobb államférfija. Az volt a meggyőződése, hogy Kovács vizsgálóbíró elfogult, mert amikor megtörtént Hüttner vallomása, azt mondta, hogy Friedrich volt a felbujtó. A tanu még foglalkozott Kovács vizsgálóbíróval, majd felolvasta az öngyilkossági szándékáról hozza intézett levelét, amelyben azt is írta többek között, hogy Friedrichben csalódott. Elmondotta, hogy mivel nem tartották megnyugtatónak a Tisza-pör folyását, Károlyi Imrével a Fővezérhez fordultak, aki azonban kijelentette, hogy nem avatkozik bele az ügybe.

A tárgyalást holnap reggel folytatják.

A liszt új áral.

A hatósági kiosztás alá kerülő liszt kicsinybeni, különkénti eladási árait következőleg állapítom meg: buzdara és finom tésztaliszt 22 korona; egységes fehérlist 18 korona; főzölist 15 korona, buza kenyérliszt, egységes rozsliszt, valamint e lisztek bármilyen keveréke 6 korona. Ezek a lisztárak az 5930—1921. számú földművelésügyi miniszteri rendelet értelmében július 31-ikén lépnek életbe. A kereskedésekben ez idő szerint csakis egységes fehérlist és kenyérliszt van raktáron.

Debrecen, 1921. július hó 29.

A polgármester helyett:

Zöld, th. tanácsnok.

Minden veteményt kipusztít a nagy hőség

Nagy lesz a drágaság.

A szünni nem akaró hőségnek sokkal komolyabbak lesznek a következményei, mint azt a lapok tréfálódzó hóhullám-riportjai után következtetni lehetne. Tény, hogy nyaranta, augusztus táján kulminálni szokott a hőség, most azonban a sirokkószzerű hóhullám oly korán ért ide, hogy az a veteményekre és egész gazdasági életünkre súlyos kihatással fog járni.

A gyengébb homoki földekben már is tönkrement a kukorica, a krumplitermésnek is nagyon árt a meleg, a takarmányfélék pedig egyszerűen leégnek a földeken. A gazdák már most is a télire félretek szalmával és herével kénytelenek jószágukat etetni. Legkevesebb kárt a szőlőben okoz a hőség, noha kicsinyek lesznek a bogyók. Jó hatással lenne az eső.

Már egy hónap óta nem volt számottevő eső és a bekövetkezendő drágaság arányai kiszámíthatatlannak.

Liszt utalvány átvétele.

A hatósági liszteladással foglalkozó kereskedőket és pékeket felhívjuk, hogy az augusztus első felére kiosztandó lisztet szombaton, f. hó 30-án, a malomban okvetlenül vegyék át.

Utalványokat a lisztosztály kiadja. A liszt árát ezuttal a közlélmézési ügyosztály lisztosztályánál az utalvány átvételkor kell kifizetni.

Debrecen, 1921. július hó 29.

Közlélmézési ügyosztály.

A korona: 1.62 és fél.

Zürichi zálat: Berlin 752, Holland 189, Newyork 610, London 2189, Páris 4670, Milanó 2560, Prága 770, Budapest 162 és fél, Zágráb 350, Bukarest 775, Varsó 030, Bécs 067, osztrák bélyegezett 064.

Valuták a budaesti zárlaton: Napoleon 1235—45, dollár 390—400, francia frank 3250—325, márka 475—85, lira 1590—610, osztrák korona 40 és fél és 41 és fél, rubel 47 és fél és 48 és fél, lei 485—500, szokol 485—95, korona-dinár 850—70, lengyel márka 17—18.

Ujdonságok.

Csonka Magyarország — nem ország! Egész Magyarország — mennyország!

Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban. A Nagytemplomban d. e. 10 órakor prédikál Varga Ferenc s. lelkész, d. u. 5 órakor prédikál Gábor András s. lelkész. Kistemplomban d. e. 9 órakor prédikál Uray Sándor lelkész, d. e. 11 órakor prédikál Révész Imre lelkész, d. u. 3 órakor prédikál Peleskey Sándor s. lelkész. Kossuth-árcái templomban d. e. 10 órakor prédikál Kiss Andor s. lelkész, d. u. 5 órakor prédikál Mezei Béla s. lelkész, Árpádtéri templomban d. e. 10 órakor prédikál Gábor András s. lelkész, d. u. 3 órakor prédikál Kiss Andor s. lelkész. Ispótytemplomban d. e. 10 órakor prédikál Csűrly István s. lelkész, d. u. 3 órakor prédikál Kántor József s. lelkész. Homokkerüi imaházban d. e. 10 órakor prédikál Molnár Ferenc vallásánító lelkész.

A róm. kath. templomban, ma, vasárnap d. e. 6, 7, 11 és fél 12 órakor csendes misék. Fél 10 órakor nagy mise, utána szent beszéd. D. u. 3 órakor litánia és szent olvasó.

Uj debrecni polgárok. A város tegnapi közgyűlésén a községi kötelekbe felvették Tóth Pál gazdálkodót, Goldetsin Henrik háztulajdonost 10—10 ezer korona díj ellenében, továbbá Liszt Imrét 3000 K, Vágányik Józsefet 2000 K díj lefizetése ellenében. Kilátásba helyezték a községi kötelekbe való felvételt Stozicky Antal, Bauer Péter és Katalin József debreceni lakosoknak.

Megjelent rendeletek. A magyar kir. minisztériumnak 5929. számú az 1921—22. természetben a kormány által közigazgatás céljaira szánt termények feldolgozása tárgyában kiadott rendeletet, továbbá a m. kir. pénzügyminiszter G. 54198. számú a kivitelei utólagról szóló 1920. XIII. t. c. végrehajtása iránt tett intézkedések további módosítása, illetőleg kiegészítése tárgyában kiadott rendeleteit hozza a mai hivatalos lap.

Mi történik a karzaton. Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés mai ülése alatt, amikor Ereky Károly öt határozati javaslatát került szavazás alá, a VII. számú karzaton minden egyes szavazásnál valaki azt mondotta, hogy zsidó bérencék valamennyien, akasztófára való. A közbeszóló Tomory Jenő képviselő felesége mellett ült. Amikor Tomory felment a karzatra, magával vitte a háznagyot is, aki az illető hölgyet igazoltatta. Ezután a háznagy a rendőrségre kísértette fel.

Haro a rövid női haj ellen. A hartfordi kereskedők elhatározták, hogy üzleteikben és hivatalaikban nem alkalmaznak olyan nőket, akiknek rövidre van a hajuk vágya. Követelésüket azzal indokolták meg, hogy nem cirkuszi lovarnőkre, hanem munkásokra van szükségük. — Jó volna, ha nálunk is hasonló akciót indítanának, mert még tisztességes keresztény családok is megtürik ezt a faji hajviseletet.

Kinevezés. Miskolczy Lajos főispán törvényadta jogánál fogva Botos Lajos városi erdő-őr 50 éves buzgó szolgálata elismeréséül tiszteletbeli erdőmesterré nevezte ki.

Baleset a cséplésnél. A debreceni kórházba szállították tegnap Hononnai Lajos 26 éves napszámot, aki a nagyhegyesi pusztán dolgozott a cséplésnél. Hononnai egy nagy kazal tetjén állt, de a melegtől megszédült és lebukott a földre. E közben a ballábát és a vállpercét eltörte. Állapota súlyos.

Sztanykovszky halálát ítéletét megváltoztatták. Budapestről jelentik: A katonai törvényszék ma délben hirdette ki az ítéletet Sztanykovszky és Hüttner felett. Mondada százados hadbíró hirdette ki előttük a legfelsőbb katonai törvényszék II. foku, jogerős ítéletét, amely szerint Sztanykovszky halálbüntetését 17 évi súlyos börtönre változtatták, míg Hüttner ítéletét megerősítették és így megmarad a 15 évi súlyos börtön büntetése.

Egy hentesmester elkapott egy embert, aki leugrott a negyedik emeletről. fantasztikus módon mentette meg néhány nappal ezelőtt egy hentesmester egy ember életét, a ki negyvenegy fokos lázában kivetette magát az ablakon és a negyedik emeletről az utcára zuhant. Egy Fischer nevű ékszerész a megmentett ember, a ki a Wesselényi-utcai ház negyedik emeletén lakott. Néhány uappal ezelőtt megbetegedett, nagyon erős lázai voltak és egy óvatlan pillanatban, amikor magára hagyták, öntudatlan állapotban kiment az ágyából és kiugrott az utcára néző ablakon. A második emeleti erkélyen egy nagy vászonernyő volt kifeszítve, erre ráesett és zuhanása közben átszakította az ernyőt. Ez valamivel meglassította az esését. Épp a ház előtt ment el egy környékbeli hentesmester, aki figyelmes lett a zajra, fölnézett és elkapta a zuhanó testét. A hatalmas embernek sikerült a beteg ékszerészt úgy fölfogni, hogy annak semmi baja nem történt. Fischert ezután szállították a Gelléri-kórház tüdőszádjára, a hol megfigyelés alatt tartják. Ott hallgatta ki őt a rendőrség is, azonban Fischernek állandó magas lázai vannak, úgy hogy kihallgatása során csak annyit lehetett megállapítani, hogy nem öngyilkossági szándékból ugrott ki az ablakon.

„Kedves Gärtner barátom”. Budapestről jelentik: Érdekes epizódja volt a Tisza-pőr mai tárgyalásának. Amikor az elnök szünetet rendelt el, Ulain a vádlottak szobájában odalépett Gärtnerhez és a kövekezőket mondotta neki: Kedves Gärtner barátom, mindig meg voltam győződve arról, hogy maga ártatlan. Gärtner erre sirva fakadt s alig tudták megnyugtatni.

A napszurás áldozata. A napok óta tartó óriási forróságának meg van az első áldozata. Egy vasuti napszámos halt meg tegnap az elviselhetetlen meleg következtében. Az illető Katona Antal 25 éves debreceni lakos, aki a vasuti állomáson napszurást kapott. Katonát szállították a kórházba, de nem tudtak rajta segíteni. Rövid idő múlva meghalt.

Ötven millió dollár a vízben. Amerikában szigorú alkoholtilalom uralkodik. A nagy hőség következtében azonban előkerültek a flaskák. De a rendőrség nem volt ám rest és magában New-Yorkban 50 millió értékű szeszest italt kobozott el. Mint olvassuk, a tekintélyes mennyiségű és értékű szeszest italt csónakokra rakták és nyílt tengeren a vízbe öntötték.

Forgalomba kerül a Pannónia-szivar. Az ország összes dohánygyárai szíven dolgoztak a legújabb szivar gyártásán, a melynek „Pannónia” a neve. Egyedül a lágymányosi gyárban 150.000 darab készült hetenként, úgy, hogy most már sok milliónyi készlet van raktáron s az új szivar a legközelebbi napokban forgalomba kerül. Vajjon örömet vagy csalódást hoz-e az új szivar?

Megszöktek a kórházból. A napokban hírt adtunk arról, hogy a rendőrség letartóztatta Gyulai György nevű embert, aki lopást követett el. Gyulai betegsége miatt a kórházba került. Egy szobában volt Papp János nevű rabbal. Egy óvatlan pillanatban mind a ketten megszöktek a kórházból. A rendőrség széleskörben körözi őket.

Agyonsújtotta a villám a piacot. Ujvidéken égháboru dühöngött, melyet nagy villámlás kísért. A lecsapó villám a piactéren agyonsújtotta Mókus Mária piaci árast.

Szélhámós menekült. A rendőrségen feljelentést tettek egy Szász Károly nevű marosvásárhelyi menekült ellen, aki 36.000 koronát csalt ki különféle címeken. A rendőrség megállapította, hogy Szász Debrecenben a menekültügyi hivatalban is felvett segélyt. Körözését elrendelték.

Rendőri hírek. Csuka Imre Csapó-utca 97. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy csizmáját és ruhát ismeretlen tettes ellopta. — Kerekes Henrik balmazújvárosi számadó gulyás ellen csalásért tettek feljelentést, mert régen kilépett a szolgálatából, de illetményeit felvette.

Kleptomániás asszony. A rendőrség letartóztatta Nemes Gáborné nevű asszonyt, aki a Tócsókertben számos lopást követett el. A rendőrség megállapította, hogy Nemesné ön és közveszélyes örült, aki ezenkívül kleptománikus nő. Beszállították a kórház elmeorvososztályára.

Cipészek és rokonszakhalmok figyelme! Értékesítő és termelő szövetkezetünk alakulását f. hó 31-én, vasárnap fél 10 órakor, az ipartestület tanácsstermében tartjuk meg, melyre egyenként meghívunk minden kabtársunkat. A Bizottság.

Hegedüs Lóránt elfogadja az aprópénzt. A nemzetgyűlés folyosóján ma délelőtt Hegedüs Lóránt pénzügyminisztert néhány kisgazdapárti képviselő megszólította s arra kérte, hogy minél előbb intézkedjék az apróbb bankjegyek kicserélése ügyében is, mert egyes vidékeken egyáltalában nem akarták elfogadni már az Osztrák Magyar Bank 10 és 20 koronás bankjegeit és ezáltal teljesen megbénítják a vidék gazdasági életét. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy a pénzkicserélés most már nem az ő hatáskörébe tartozik, de úgy tudja, hogy a megfelelő bankjegyek már itt vannak s így az Állami Jegyhivatal elnöke, Popovics Sándor, kétségteel nélkül a leggyorsabban végrehajtja az egész kicserélési akciót. Külömben — jegyezte meg a miniszter — értesítsék a vidéket arról, hogy én minden pénzt elfogadok, csak fizessék be hozzám.

Befőtőkötő kenderzsineg, a legjobb minőségű hólyagpapír, legolcsóbban, nagyban és kicsinyben kapható Csáthy könyvkereskedésében, Piac utca 8.

Szabadkán 10 korona napi adót fizetnek az idegenek. Szabadkáról jelentik: Julius 21-én lépett életbe az a rendelet, mely az idegenek megadóztatására vonatkozik. Az adó felnőttek után napi tíz korona, 15 éven aluliak naponta hat korona adót fizetnek.

Egy kicsi növésű foxterier, két éves kutya, hátán és fején barna foltokkal elveszett. Megtalálójára juttatásban részesül, ha Török Bálint-utca 19. sz. alá visszahozza.

Vízvezeték, fürdőszoba berendezéseket, javításokat jutányosan, szakszerűen készíti: Máthéi János, Csapó-utca 24. Telefon: 321.

Messenger Boy vállalat telefon száma 679. Angol királynő szálloda. Éjjeli szolgálat este 10 óráig.

Színház

A Vig-színház-mozgó ünnepélyes megnyitása.

Oláh Gábor prólogja. — A katonazenekar játszik.

Nagyrányu előkészületek után ma nyitja meg kapuit Debrecen lejjebb és legnagyobb mozija.

A katonazenekar ünnepélyes nyitányával Oláh Gábor poetikus prólogusát nem kisebb művész, mint Kürthy György, a főváros legdivatosabb színésze, a Nemzeti színház kiváló tagja szavalja el, hogy átadja a volt Vig-színházat igazi rendezésének, a mozinak.

A magyar mozi-világban jelentős dolog lesz ez a nagyrányu és minden kellekkel rendelkező mozgó-fénykép-színház, amelyre nagy hivatás vár. Az igazgatóság ragyogóan fényes műsört állított össze. Így szenzáció lesz Cagliostro grófja című kalandor történet művészien gyönyörű kép sorozata. Izgalmas és lebilincselően érdekes cselekményével.

Vasárnap 3 és 5 órakor rendes mozi helyi árak, este 8 órakor a három órás előadásos emelt helyi árak. Jegyelővét a pénztárnál.

A nagy melegben egyetlen kellemesen hűs hely; a Vig-színház-mozgó. Szuterén helyiség — villamos ventilátorok.

Táviratok

A határmegállapító bizottság első ülése.

Grác, jul. 29. Az osztrák-magyar határmegállapító bizottság — amelynek tagjai Grawen ezredes (Angolország) Jocarte őrnagy (Franciaország) Calga őrnagy (Olaszország) — s Jamaguci ezredes (Japán) ma Neugbauer miniszteri tanácsos (osztrák) és Keresztes ezredes (Magyar) delegátus jelenlétében ma tartotta első ülését.

A nyugatmagyarországi kérdés.

Páris, július 29. (MTI.) A „Revue de Monde” legújabb számának politikai rovatában, amelynek vezetője tudvalevőleg Poincaré, a francia köztársaság volt elnöke de Monzie beszédének a nyugatma-

gyarországi vármegyéről szóló része kapcsán elismeri, hogy a magyar kormány a legutóbbi napokban szabatosan megállapította a nagykövetek tanácsa előtt, hogy a békeszerződések nem szabnak kötelező határidőt a nyugatmagyarországi vármegyék átadására. Senmi ok sincsen a dolgok elstetésére, jegyzi meg Poincaré, hiszen tudvalevő, hogy lehetetlen Ausztria területét megnagyobbítani, mielőtt közgazdasági és valutáris helyzete orvosolva nincsen és mielőtt teljes bizonyosság nincs az iránt, hogy nem fogja majd Ausztria szeméit Berlinre szegezni.

A szovjet erőlködése.

Bécs, jul. 29. Revali értesülés szerint Lenin az oroszországi inség végső segítéseiképpen azt indítványozta, hogy ismerjék el az államadósságot, amelyet a bolsevisták annak idején anuláltak.

Új lisztkönyvek előjegyzésre elfogadtatnak Körtsek Géza cégnél

Eladó 120 kat. hold tanyabirtok

a Hajdunádudvari határban. 45 hold szántó, 75 hold pedig kaszálóeslegelő. Rendkívüli olcsó áron kapható meg. Felvilágosítást nyújt **Dr. Nagy István ügyvéd** Szent Anna-utca 8. sz. alatt

NAGY CSALÁDI HÁZ négy rendbeli üzlet helyiséggel igen előnyös feltételek mellett eladó.

Külfelken nagyforgalmu italmérés, fűszer és hentes-mészáros üzletek, egy üzlet helyiség üres. 6 szoba és több melléképítmény, iszáló, sertésölő, nagy udvar kert. Hadi véltésé az eladó fizeti. — Cím a kiadóhivatalban

Aranyórt, Platinaórt, Ezüstórt, hamis fogakért

cőt minden régi ékszerért a legmagasabb napi árt fizetem

Gritsch ékszerkereskedő Verbőczy-utca 2. sz. (Iparkamara)

Eladó Thaly Kálmán-u. 11. számú ház

5 szoba, konyha, fürdő szoba és istállóval azonnali beköltözéssel. Felvilágosítást nyújt: **Dr. Nagy István ügyvéd** Szent Anna-u. 8. sz.

REAR-HOL

hirdetett olcsó áraknál is olcsóbban szerezheti be a cipő szükségletét méretűn ha lemegy **FABIÁN TESTVÉREK** cipő- és csizma készítő műhelyében **Rákóczi-utca 71. sz.** Már most felhívjuk a gazdálkodó közönség figyelmét az új és teli csizma szükségletét mielőtt beszerezné forduljon bizalommal hozzánk, hol olcsó árú és jó vásárolhat. Kész cipő és csizma kapható

Levelezés

Úri családból való korekt fiatal ember fiatal leány, esetleg özvegyvel házasság céljából megismerkedne. „Nyit tenger” jellegűre lakkiadóhivatalba kérem. 4820

Ajánlat

Elcserelem kettő szobás lakásomat hasonlóval Booskav tér 3. Dudas 4782

Fiborok ültetvénykőműves cégesre, rizling 24—26, mádi édes erős 30 korona — Egymalom utca 8 4766

Poloska írtást vállal felelősség mellett az állanvasuti féregirtó, kiprobált sikerős hatású szabadalmazott patkány és poloskaméregkapható, Nánássy István Debrecen, Kossuth-utca 24. — Értekezni lehet a fényképszéknél. 3650

Hentes üzletemet Kinizsi utca 55. szám alatt fölvető hó 30-án megnyitom. Kérem a közönség becses pártfogását. Tisztelettel Oldal György. 4841

Ízletes házi koszt jó családnál úrak részére kapható. Rákóczi utca 6. szám 4841

Bélvégvívó vez 1871—72 évből való magyar bélvégvívó és a debreceni román megszállás-bélvégvívó különlegességeit. Dr. Szilágyi Imre Debrecen. Piac-utca 10. 4842

Hol étkezik Ujházy né elismert első rangú ékezdételeiben. — Varga utca 24. olcsó árak 4823

Különbeíratu udvari butorozott szoba villanóval. kiadó. Cím a kiadóhivatalban 4812

Beteusés miatt egy cipészüzlet berendezéssel átadó. — Ugyanott cilindri gép eladó. Cím a kiadóhivatalban. 4822

Elcserelem egy szoba, konvha speizből álló lakásomat hasonlóval a bábaképezde közelében. Rákóczi-utca 18 IX. ajtó. 4815

Elcserelem utcai egy szoba, konyha, spájzos, villanyvilágításos lakásomat hasonlóval, lehet udvari is. Piac-utca 44.

Ülsőágnadr csomagolásra alkalmas. — jelenlegi viszonyokhoz képest olcsón kapható kilószámra a kiadóhivatalban. Kossuth utca 3 szám. első emelet.

Egy szoba, ki a benne levő butort megveszi azonnal átad. Cím a kiadóhivatalban. 4817

Csénlőszekrényhez való 6 H P. lokomobil percentre kiadó. Fémipariskola. 4811

Pár fiatal ember kosztot és kvartélyt kaphat Nap utca 22 1-ére 4809

Kereslet

Aranyat-ézüstöt. Brilliansát, zafírcédukat vesz. megvásárolásra hához is elmegy Steiner Mihály. Hatvan-utca 2. sz. udvarban. I. em. 4824

Makulatura napirost (elhasznált hivatali nyomtatványokat), lehetőséggel egész évben megvételre keresek. Mintát és ajánlatot „Makulatura” jellegűre a kiadóhivatalba kérek 3924

Elsőrendű férfi fehérműi varró-nyél és egy kifutó felvétetik. Csillag. Szepes ségi utca 9. sz. 4790

Villanyszerelő tanulóknak tisztességes fiz. azonnal felvétetik: Elektro. Hatvan-utca 2. I em 4779

Tűzőnök felvétetik Schwarc és Herskovics. József kir. herceg utca 5 sz 4748

Üveballonokat kosárban megvételre keresünk. Gyöngyváros Kereskedelmi R. T. Piac u 41. 4719

Középkorú nő két kis gyermek mellé és házi teendők végzésére keresek. Cím a kiadóhivatalban. 83

Földbérletet keresek 30-tól 100 holdig. Címem megtudható Lőkóvits ékszerüzletében Piac utca 44 4516

Elsőrendű perfect szabász és egy kézikönyv azonnal felvétetik Aszódi Márton Közboni ruha árúháza Piac utca 1. 4844

Cukroselánvok felvétetik Vig-színház mozihoz. Simonffy utca 39. 4849

Komolv német kisasszony gyermek mellé állást keres. Valasz kiadóhivatalban „Neveőntő” jellegűre. 4851

Jobb családból való árva leány keres gazdasszonyi vagy háztartásnöki állást Cím a kiadóhivatalban 4848

Kocsisok és raktári munkások felvétetik Széchenyi-utca 22 szám. 4845

Magas fizetéssel cseléd azonnal felvétetik Rákóczi utca 6. sz. 4840

Elhasznált

hivatali nyomtatványokat, lehetőleg egész ivben és nagyobb mennyiségben megvételre keresek. Mintát és ajánlatot „Elhasznált” jellegűre a kiadóhivatalba kérek. 4840

Hatósági

Új liszt könyvecskét elfogad és figyelmes kiadói szolgálatot biztosít **FÉLEGYHÁZY JÁNOS** Piac és Miklósi-sz. sarok

Kertész kapusnak felvétetik a siketnémetek intézetéhez. 4830

Egy varasztó állandó munkára felvétetik Maróthy György 9. Suba 4839

Tanuló felvétetik Adorján és társa fűszeranyagkereskedő cégnél. Piac utca 83 4834

Tisztességes házi leányt házi dolgozó elvételére keresek elcserelem Bartha I. utca. Ispotály utca 3-b. 4827

Borbélyseked kiscsejtőnek felvétetik Széchenyi utca 57. sz. 4825

Kovácsseked felvétetik tűzhöz Hadházi utca 5 4821

Üveves varró kisasszony, ki szabásban is járatos — magas fizetéssel állandó alkalmazásra könyvvé felvétetik Hegedűs Áruház Piac utca 49 4810

Bolti szolnát keresünk Hegedűs és Sándor r. könyvkereskedésében Piac 34. 90

Szakácsnő konvhabetes felvétetik a szülészeti klinikán 4814

Szolód fiatal ember, csinosan butorozott szobát keres. Ajánlatot a kiadóhivatalba kérek „Solód” jellegűre. 4813

Üveves takarítónő felvétetik műterembe. Csapó utca 1 4810

Fodrászsekedet kiscsejtőnek keres Klárhoi Eötvös 64. 4816

Eladás

Falborok ezerió rizling, ui és ó. kis- és nagytevelékben napi árban eladó. Fiume eberpalatit is kapható nagyobb mennyiségben. Blazsek. Vágóhid. Telefon 186 4825

Két gyermekkorú, 1 öltöny ruha, női aranvóra eladó. Simonffy utca 37 4820

Temetkezés vállalat eladó, hol megmondia a kiadóhivatalban 4804

Elarusítók részére faház eladó — Értekezni Hainál utca 5. vendéglő. 4837

Boroshordó 50-től 700 literig eladó „Turul” vendéglő Nyilas telen 4818

Jó feiőstehen három hónapos boriával. — egy használt szekér olcsón eladó. Szent Anna 55 4824

Pusztá-Bánk 3. számú tanva föld más vállalat miatt eladó. Értekezni a helyszínen. 4842